

ΕΑΤΑ
ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΕΤΕΡΝΕΥΣΗ
ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΗ ΕΝΩΣΗ

ΜΗΡΩΜΕΝΟ
ΤΕΛΟΣ
Ε.Μ.Π. Α.Ο.
Αριθμός Άδειας
4830

ΕΝΤΥΠΟ ΚΛΕΙΣΤΟ ΑΡ. ΑΔΕΙΑΣ 2054/2006 ΚΕ.Μ.Π. Α.Ο.

DENTAL TRIBUNE

The World's Dental Newspaper | Greek Edition

30 χρόνια
ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΗ

ΕΛΛΑΔΑ, ΙΟΥΛΙΟΣ-ΑΥΓΟΥΣΤΟΣ-ΣΕΠΤΕΜΒΡΙΟΣ 2012

www.dental-tribune.gr

Συνδεθείτε
τώρα

ΤΟΜΟΣ 8, ΤΕΥΧΟΣ 42

Εν Συντομία

Η Ευρωπαϊκή επιτροπή πραγματοποιεί μια ανασκόπηση στις περιβαλλοντικές επιδράσεις του υδραργύρου στις εμφράξεις αμαλγάματος

Y. Bachmann

Εικ. 1 Ο Πρόεδρος της Ευρωπαϊκής Επιτροπής J.M.Barroso (αριστερά) συνομιλεί με το μέλος της Επιτροπής J.Lewandowski σε μία συνέντευξη τύπου στις Βρυξέλλες. Η Επιτροπή αποφάσισε πρόσφατα να αξιολογήσει την επίδραση του οδοντιατρικού αμαλγάματος στο περιβάλλον.

Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή αποφάσισε να εξετάσει τον κίνδυνο της χρήσης υδραργύρου σε εμφράξεις αμαλγάματος. Καθώς ορισμένα κράτη μέλη έχουν ήδη περιορίσει τη χρήση των οδοντιατρικών αμαλγαμάτων σημαντικά, η Επιτροπή επιθυμεί να εκτιμήσει αυτό το ζήτημα με λεπτομέρειες λαμβάνοντας υπόψη όλους τους σχετικούς τομείς του κύκλου ζωής του υλικού. Η μελέτη θα πραγματοποιηθεί τον Ιούνιο του 2012.

Η μελέτη εστιάζεται στις περιβαλλοντικές επιδράσεις παρά στις επιδράσεις στην υγεία του οδοντιατρικού αμαλγάματος. Ενώ οι απόψεις για τη χρήση του αμαλγάματος διίστανται, η ανάγκη για σωστή διαχείριση των αποβλήτων του οδο-

→ DT σελίδα 4

www.dental-tribune.gr

Hu-Friedy

ΜΗΤΣΗΣ ΙΩΑΝΝΗΣ & ΣΙΑ Ο.Ε.

Τηλ.: 210 - 7649760 - Fax: 210 - 7649761
e-mail: ipmdent@acci.gr - www.hu-friedy.eu

Τάσεις & Εφαρμογές

Αισθητικές και λειτουργικές αποκαταστάσεις με αποτυπωτικά υλικά Panasil

Η κλινική επιτυχία μίας ακίνητης αποκατάστασης εξαρτάται από την ακριβή αποτύπωση όλων των λεπτομερειών του παρασκευασμένου δοντιού. Μπορούμε να υποστηρίξουμε πως η ακριβής εφαρμογή των στεφανών και των γεφυρών εξαρτάται από την αποτύπωση.

⇒ σελίδα 30

Σύγχρονη Τεχνολογία

Εφαρμογές υπολογιστικής τομογραφίας κωνικής δέσμης (ΥΤΚΔ) στο οδοντιατρείο

Ένα από τα σημαντικότερα πλεονεκτήματα της ΥΤΚΔ είναι η δυνατότητα ορισμού της πραγματικής θέσης του κονδύλου στο βοθρίο της άρθρωσης, που συχνά αποκαλύπτει πιθανή μετατόπιση του δίσκου στην άρθρωση και την έκταση της μεταφοράς του κονδύλου στο βοθρίο.

⇒ σελίδα 18

Κλινικά Θέματα

Επιλογή χρώματος για έμμεσες αποκαταστάσεις με ένα εξωτερικό εργαστήριο

Στα χέρια του πιο δεξιοτέχνη οδοντοτεχνίτη, τα καλύτερα υλικά μπορεί να δημιουργήσουν αψεγάδιαστα αποτελέσματα όταν η επιλογή χρώματος είναι σωστή. Αυτός είναι και ο στόχος μας.

⇒ σελίδα 6

Αν επιθυμείτε να μη χάνετε ασθενείς αντιμετωπίστε τις άμεσες ανάγκες τους

Sally McKenzie,
CEO McKenzie Management

Ενώ πολλοί οδοντίατροι προβληματίζονται υπερβολικά για τον αριθμό των νέων ασθενών που προσέρχονται στο οδοντιατρείο κάθε μήνα, η διατήρηση των ασθενών είναι το σημείο στο οποίο έγκειται το μεγαλύτερο κέρδος. Η δυνατότητα διατήρησης των ασθενών αποτελεί σημαντική διαφορά για τη μέση αξία κάθε ασθενή.

Έχει αποδειχθεί πως αν η διατήρηση των ασθενών είναι 50%, η μέση αξία είναι 1200 δολάρια ανά ασθενή. Αν διατηρήσετε 75% των ασθενών, η μέση αξία αυξάνεται στα 2500 δολάρια. Με άλλα λόγια η μέση αξία υπερδιπλασιάζεται.

Δύο πράγματα είναι σημαντικά για τη μακροπρόθεσμη διατήρηση πιστών ασθενών: πρώτον, αντιμετωπίστε τα σημεία που δεν τους αρέσουν ή τους ενοχλούν στο στόμα τους. Δεύτερον, διαμορφώστε θετικές προσωπικές σχέσεις. Η συνομιλία με τον ασθενή για 5 λεπτά ή λιγότερο κάθε έξι μήνες δε διαμορφώνει προσωπική σχέση. Απαιτεί λίγο περισσότερο προβληματισμό και προσπάθεια, αλλά οι ανταμοιβές σας θα είναι σημαντική μακροπρόθεσμα.

Ξεκινήστε με τους νέους σας ασθενείς δια-

→ DT σελίδα 2

S
SOUTHERNIMPLANTS

The **Brightest Ideas**
In Dental Implants

ΑΠΟ € 95 + Φ.Π.Α.

www.southernimplants.gr

Μεταξά 33, Γλυφάδα 166 74, Τηλ. 210 8982817
info@southernimplants.gr

← DT σελίδα 1

μορφώνοντας ένα σύστημα στο ιατρείο όπου κάθε νέος ασθενής θα λαμβάνει έγγραφη ευχαριστήρια επιστολή από τον οδοντίατρο, χωρίς εξαιρέσεις.

Για παράδειγμα:

Αγαπητέ ασθενή,
Ήταν ευχαριστήσιμη μου που γνωριστήκαμε την περασμένη Τετάρτη. Σας ευχαριστώ που επιλέξατε το οδοντιατρείο μας. Αν έχετε οποιοδήποτε απορίες, επικοινωνήστε μαζί μας. Και ευχόμαστε τα καλύτερα για την κόρη σας και

τη νέα σχολική χρονιά.

Με εκτίμηση,
Ο οδοντίατρος.

Ακόμη καλύτερα, καλέστε τους ασθενείς δύο ημέρες πριν το ραντεβού για να τους συστηθείτε. Σας εγγυώμαι πως οι ασθενείς σας θα εντυπωσιαστούν. Το κλειδί είναι να διαμορφώνετε μία προσωπική επικοινωνία. Ένα προσωπικό τηλεφώνημα και μία προσωπική επιστολή έχει πολύ μεγαλύτερη βαρύτητα για τον αποδέκτη.

Επίσης, μην παραβλέπετε το γεγονός της παραπομπής ασθενών σας.

Εικ. 1 Η διατήρηση των ασθενών σε ένα οδοντιατρείο επιτυγχάνεται καλύτερα εφόσον το ιατρείο λειτουργεί με βάση τις αρχές της ελεγχόμενης κερδοφορίας.

Σας έχουν αναφέρει τις καλύτερες φιλοφρονήσεις για εσάς. Η αποστολή λουλουδιών ή άλλων "ξεχωριστών" δώρων στο χώρο εργασίας αποτελεί

έναν από τους καλύτερους τρόπους για προώθηση του ιατρείου σας.

Το γεγονός είναι πως όποτε κάποιος λαμβάνει λουλούδια επιθυμεί να

γνωρίζει ποια είναι η περίπτωση και από ποιον προέρχονται. Επίσης, αν όλοι συζητούν για το ιατρείο σας, είναι πιθανό να αποκτήσετε ακόμη περισσότερες παραπομπές.

Αντιμετωπίστε τον πόνο και το φόβο των ασθενών

Στη συνέχεια, ελαχιστοποιήστε αυτούς τους τομείς της οδοντιατρικής συνεδρίας που δεν είναι καθόλου αρεστοί στον ασθενή, ξεκινώντας με τις ενέσεις. Υπάρχουν προιόντα σήμερα στην αγορά που τις καθιστούν πραγματικά ανώδυνες. Αυτό είναι ιδιαίτερα σημαντικό όταν πραγματοποιούμε ενέσεις σε πολύ ευαίσθητες περιοχές, όπως η υπερώα ή οι άνω τομείς.

Αυτές είναι εμπειρίες που οι ασθενείς θυμούνται. Επίσης, μην παραβλέπετε τα τοπικά αναισθητικά για οδοντικούς καθαρισμούς επειδή ελαχιστοποιούν τη δυσανεξία των ασθενών.

Αναλογιστείτε τους φοβισμένους ασθενείς. Πολλοί οδοντίατροι θα προτιμούσαν να τους αποφύγουν όσο επιθυμούν κι αυτοί να αποφύγουν τον οδοντίατρο. Σίγουρα, οι αγχώδεις ασθενείς αποτελούν μία συνήθη πηγή άγχους για τους οδοντίατρος που δεν έχουν εκπαιδευθεί στη διαχείρισή τους. Ένα από τα κρισιμότερα βήματα για τη διαχείριση ενός αγχώδη ασθενή είναι να τους ακούμε.

Οι φόβοι των ασθενών είναι μοναδικοί όπως κι οι ίδιοι οι ασθενείς. Αφιερώστε χρόνο και προσοχή για να δημιουργήσετε μία σχέση με τους ασθενείς αρχικά και αντιμετωπίστε τις οδοντιατρικές τους ανάγκες σε δεύτερο χρόνο. Είναι μία επωφελής διαδικασία και κερδίζετε έτσι την εμπιστοσύνη του ασθενή.

Δώστε στους ασθενείς την ευκαιρία να μιλήσουν για τους φόβους τους. Ρωτήστε τους αν είχαν αρνητικές εμπειρίες στο παρελθόν, αν προβληματίζονται για την οδοντιατρική θεραπεία, για τις ενέσεις, την αναισθησία, τον τροχό κλπ. Οι απαντήσεις σε αυτές τις ερωτήσεις μπορεί να είναι το ίδιο σημαντικές με τη λήψη του οδοντιατρικού ιστορικού. Έτσι, δε

μειώνεται μόνο το άγχος των ασθενών, αλλά και του οδοντίατρο.

Πολλοί αγχώδεις ή φοβικοί ασθενείς νιώθουν αβοήθητοι στην οδοντιατρική έδρα κι αυτή η εμπειρία μπορεί να είναι ιδιαίτερα τραυματική. Βοηθήστε τους να αισθανθούν πως έχουν κάποιο έλεγχο. Η πιο συνήθης προσέγγιση είναι να διαμορφώσετε ένα σύστημα σινιάλων όπου ο οδοντίατρος θα σταματήσει να εργάζεται αν οι ασθενείς σηκώσουν το χέρι τους για οποιοδήποτε λόγο πιθανόν για να θέσουν ένα ερώτημα ή επειδή θέλουν να ξεπλύνουν. Το κλειδί είναι να τους διευκολύνετε τονίζοντας πως έχετε μεγαλύτερο έλεγχο της κατάστασής τους.

Επίσης, είναι σημαντικό τα μέλη του προσωπικού να είναι ευαίσθητοποιημένα σε ασθενείς αυτού του τύπου. Η διευκόλυνση του ασθενή θα βελτιώσει σημαντικά τη συνολική του εμπειρία στο οδοντιατρείο. Η οδοντιατρική ομάδα θα πρέπει να συντονίζεται με τη γλώσσα του σώματος του ασθενή όπως το ρυθμό αναπνοής και όχι αν ο ασθενής είναι πολύ ήρεμος ή ιδιαίτερα τραχύς στη συμπεριφορά του.

Πώς κάθεται ο ασθενής; Κρατάει τις χειρολαβές της έδρας; Βλέπετε κάποια μυϊκή τάση;

Οι οδοντίατροι που αφιερώνουν χρόνο να γνωρίσουν και να κατανοήσουν τους φοβισμένους ασθενείς συχνά βρίσκουν πως αυτοί γίνονται οι πιο πιστοί ασθενείς και μία εξαιρετική πηγή παραπομπής ασθενών.

Τα ήπια μηνύματα έχουν μεγάλη επίδραση

Εξετάστε το χρόνο σας. Ούτε ο ασθενής ούτε η οδοντιατρική ομάδα εκτιμά αν το προσωπικό καθυστερεί. Είναι σημαντικό ο συντονιστής του προγράμματος να κατανοεί πλήρως πόσος χρόνος απαιτείται για τις επεμβάσεις.

Επίσης, σκεφτείτε την εξέταση των ασθενών για οδοντικό καθαρισμό όταν είναι βολικό για εσάς και όχι στο τέλος της συνεδρίας οδοντικού καθαρισμού.

International Imprint

Licensing by Dental Tribune International

Publisher Torsten Oemus

Group Editor

Daniel Zimmermann
newsroom@dental-tribune.com
+4934148474107

Editorial Assistant

Yvonne Bachmann

Editors

Claudia Salwiczek

Copy editors

Sabrina Raaff
Hans Motschmann

International Editorial Board

Dr Nasser Barghi, USA – Ceramics
Dr Karl Behr, Germany – Endodontics
Dr George Freedman, Canada – Aesthetics
Dr Howard Glazer, USA – Cariology
Prof Dr I. Krejci, Switzerland – Conservative Dentistry
Dr Edward Lynch, Ireland – Restorative
Dr Ziv Mazor, Israel – Implantology
Prof Dr Georg Meyer, Germany – Restorative
Prof Dr Rudolph Slavicek, Austria – Function
Dr Marius Steigmann, Germany – Implantology

Publisher/President/CEO Torsten Oemus

Sales & Marketing Peter Witteczek, Matthias Diessner, Vera Baptist

Director of Finance & Controlling Dan Wunderlich

Marketing & Sales Services Nadine Parczyk

License Inquiries Jörg Warschat

Accounting Manuela Hunger

Business Development Manager Bernhard Moldenhauer

Executive Producer Gernot Meyer

Dental Tribune International

Holbeinstr. 29, 04229 Leipzig, Germany

Tel.: +49 341 4 84 74 302 | Fax: +49 341 4 84 74 173

Internet: www.dental-tribune.com | E-mail: info@dental-tribune.com

Regional Offices

Asia Pacific

Dental Tribune Asia Pacific Limited
Room A, 20/F, Harvard Commercial Building, 111 Thomson Road,
Wanchai, Hong Kong Tel.: +852 3113 6177 | Fax: +8523113 6199

The Americas

Dental Tribune America
116 West 23rd Street, Ste. 500, New York, NY 10011, USA
Tel.: +1 212 244 7181 | Fax: +1 212 224 7185

© 2010, Dental Tribune International GmbH. All rights reserved.
Απαγορεύεται η αναδημοσίευση όλου ή μέρους της ύλης του περιοδικού χωρίς την γραπτή άδεια του εκδότη.

Το Dental Tribune καταβάλει κάθε δυνατή προσπάθεια για να παρουσιάσει με ακρίβεια τα κλινικά δεδομένα και τα στοιχεία για τα νέα προϊόντα των διαφόρων κατασκευαστών, αλλά δεν αναλαμβάνει την ευθύνη για την αξιοπιστία αυτών των στοιχείων ή για τυχόν τυπογραφικά λάθη. Επίσης, οι εκδότες δεν φέρουν καμία ευθύνη όσον αφορά τις ονομασίες των προϊόντων ή τις δυνατότητες τους ή αυτά που αναφέρονται από τις διαφημιστικές εταιρείες. Οι απόψεις που εκφράζονται από τους συγγραφείς των διαφόρων άρθρων αντιπροσωπεύουν μόνον τους ίδιους και δεν εκφράζουν απαραίτητα και τις απόψεις του Dental Tribune International

Ελληνική έκδοση

Ιδιοκτήτης

Δημήτρης Γ. Ρούσσης
Νεάπολη Αργινίου, Τ.Κ. 30100

Τηλέφωνο

+30 210 2222637 - +30 6972036900

E-mail

info@omnipress.gr

Internet

www.dental-tribune.gr

Κωδικός

01-7656

Εμβασμα συνδρομών

ΕΘΝΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ 179/44015225
ALPHA BANK 218/00-2002-000-260

Εκδότης-Διευθυντής

Διεύθυνση - Σύνταξη
Επιμέλεια ύλης
Ειδικό Συνεργάτες

Διαφημίσεις

Art Director

Υπεύθυνη,

Επιμέλεια τέχνης

Εκτύπωση

Δημήτρης Γ. Ρούσσης
Δημήτρης Αρ. Αλεξόπουλος
Ευάγγελος Καινούργιος
Κατερίνα Σπυροπούλου
Αριστείδης Αλεξόπουλος
Δημήτρης Ρούσσης
Μαρία Σιδερί

Αναγνωστάκη Κωνσταντίνα
Ariagraf & ΣΙΑ ΕΕ, Γραφικές Τέχνες
Ανθέων 72, 124 61 Χαϊδάρι,
τηλ: 210 5822130

επισκευθείτε μας : www.dental-tribune.gr

→ DT σελίδα 4

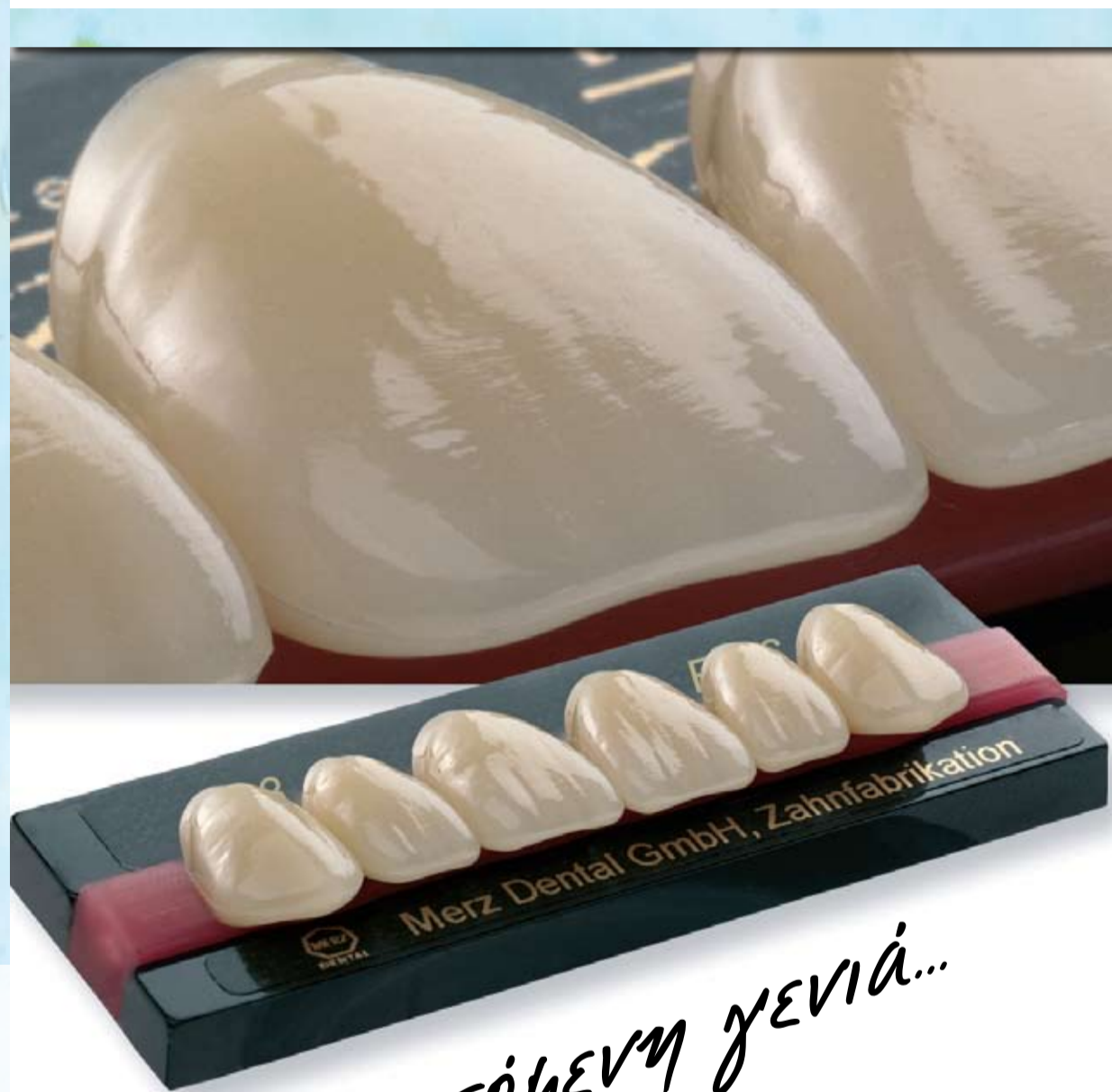

artegral®

Δόντια υψηλής αισθητικής, 5 στρωμάτων.
Ιδανικά για επιεμφυτευματικές εργασίες.

Polystar®
Selection

Δόντια 4 στρωμάτων.
Σχεδιασμένα για εύκολη και γρήγορη σύνταξη.

Η επόμενη γενιά...

- ✓ στην αισθητική
- ✓ στην αντοχή
- ✓ στην ποιότητα

Κατασκευάζονται από OMP-N
(σύμπλεγμα οργανικά τροποποιημένου
πολυμερούς) που τους προσδίδει:

- ✓ Αντίσταση στην αποτριβή
- ✓ Αντίσταση στη συσσώρευση πλάκας
- ✓ Χημική & χρωματική σταθερότητα
- ✓ Ευκολία στην επεξεργασία και τη στίλβωση

Μιλτιάδης Βιτσαρόπουλος Α.Ε.

Μεσογείων 348, 153 41 Αγ. Παρασκευή • Τηλ.: 210 6541340 • Fax: 210 6541618
www.vitsaropoulos.gr • e-mail: info@vitsaropoulos.gr

Οι οδοντίατροι κι οι φαρμακοποιοί εφιστούν την προσοχή των ασθενών όσον αφορά την ξηροστομία

*Οι ηλικιωμένοι εμφανίζουν
μεγαλύτερο κίνδυνο ανάπτυξης
ξηροστομίας λόγω χρήσης φαρμάκων*

Από το επιστημονικό τμήμα του DTI

Κορυφαίοι οδοντιατρικοί και φαρμακευτικοί οργανισμοί συνεργάζονται για την προώθηση της στοματικής υγείας και την ενημέρωση του κοινού για την ξηροστομία, μία ανεπιθύμητη ενέργεια που προκαλείται συχνά από τη λήψη φαρμάκων. Περισσότερα από 500 φάρμακα μπορούν να συμβάλλουν στην εμφάνιση ξηροστομίας, όπως τα αντιισταμινικά (για αλλεργία ή άσθμα), τα αντιυπερτασικά (για την αυξημένη πίεση του αίματος), τα αποσυμφορητικά, τα αναλγητικά, τα διουρητικά και τα αντικαταθλιπτικά φάρμακα.

Σχεδόν όλοι οι Αμερικάνοι λαμβάνουν τακτικά τουλάχιστον ένα συνταγογραφούμενο φάρμακο σε καθημερινή βάση, συμπεριλαμβανομένων πολλών φαρμάκων που προκαλούν ξηροστομία και περισσότερο από το 90% των ενηλίκων άνω των 65 ετών κάνουν το ίδιο. Επειδή οι ηλικιωμένοι συχνά χρησιμοποιούν ένα ή περισσότερα από αυτά τα φάρμακα, θεωρείται πως εμφανίζουν σημαντικά υψηλότερο κίνδυνο ανάπτυξης ξηροστομίας. Η ADA, η Ακαδημία Γενικής Οδοντιατρικής των ΗΠΑ, η Αμερικανική Ακαδημία Περιοδοντολογίας και ο Αμερικανικός Φαρμακευτικός Σύλλογος συνεργάζονται για την ενημέρωση της επίδρασης των φαρμάκων στην ξηροστομία. Τουλάχιστον

25 εκατομμύρια αμερικανικοί πολίτες εμφανίζουν ανεπαρκή σιαλική ροή ή σύνθεση και απουσία των καθαριστικών και προστατευτικών λειτουργιών που παρέχονται από αυτό το σημαντικό υγρό.

“Κάθε ημέρα ένας υγιής ενήλικας παράγει φυσιολογικά περίπου 1.5 λίτρο σάλιου, που διευκολύνει την ομιλία, την κατάποση, τη γεύση, τη χώνεψη και την πραγματοποίηση άλλων σημαντικών λειτουργιών που συχνά δε γίνονται αντιληπτές”, αναφέρει ο Dr. F. Elias, πρόεδρος της Ακαδημίας Γενικής Οδοντιατρικής.

Σημεία και συμπτώματα

Οι περισσότεροι άνθρωποι κάποια στιγμή στη ζωή τους θα εμφανίσουν τη βραχυπρόθεσμη αίσθηση της ξηρότητας του στόματος λόγω νευρικότητας, άγχους ή απογοήτευσης. Αυτό είναι φυσιολογικό και δεν οδηγεί σε μακροπρόθεσμες επιπτώσεις. Όμως, οι χρόνιες περιπτώσεις ξηροστομίας διαρκούν μεγαλύτερα χρονικά διαστήματα. Συνήθη συμπτώματα είναι προβλήματα κατά τη λήψη τροφής, την ομιλία και τη μάσηση, αίσθημα καύσου ή μία συχνή ανάγκη για κατανάλωση νερού κατά τη διάρκεια της λήψης τροφής.

“Η ξηροστομία αποτελεί πρόβλημα όταν τα συμπτώματα εμφανίζο-

νται συνεχώς ή ανά τακτά χρονικά διαστήματα και μπορεί να προκαλέσει σοβαρά προβλήματα για τη στοματική υγεία” εξηγεί ο Dr. M. Messina, επιστημονικός σύμβουλος της ADA. “Η ξηροστομία ερεθίζει τους μαλακούς ιστούς στο στόμα, κάτι που μπορεί να προκαλέσει φλεγμονή και μεγαλύτερη ευπάθεια σε μόλυνση”. Σύμφωνα με τον Dr. Messina, που ασκεί τη γενική οδοντιατρική στις ΗΠΑ, χωρίς την καθαριστική και προστατευτική δράση της επαρκούς σιαλικής ροής, η τερηδόνα και η περιοδοντική νόσος είναι πολύ πιο συνήθεις. “Η συνεχής ξηρότητα κι η απουσία προστασίας από το σάλιο μπορεί να συμβάλλουν σε κακοσμία. Η ξηροστομία μπορεί να προκαλέσει δυσανεξία σε χρήστες οδοντοστοιχιών επειδή δεν υπάρχει λεπτό υμένιο σάλιου για να τις βοηθά να συγκρατούνται σταθερά στους στοματικούς ιστούς”, προσθέτει. “Η ανεπαρκής ποσότητα σάλιου μπορεί να οδηγήσει επίσης σε επώδυνες στοματίτιδες, ξηρά και τραυματισμένα χείλη και αυξημένο κίνδυνο στοματικής λοίμωξης”.

Συνήθη αίτια

Η ξηροστομία σχετίζεται με ορισμένα φάρμακα και αυτοάνοσα νοσήματα, όπως το σύνδρομο Sjogren. Και τα δύο μπορούν να μειώσουν την παραγωγή

σάλιου ή να τροποποιήσουν τη σύνθεσή του, αλλά οι ειδικοί συμφωνούν πως η κύρια αιτία ξηροστομίας είναι η χρήση φαρμάκων.

Η ακτινοθεραπεία για καρκίνο κεφαλής και τραχήλου αποτελεί επίσης ένα σημαντικό αιτιολογικό παράγοντα για ξηροστομία. Η θεραπεία μπορεί να προκαλέσει σημαντικές βλάβες στους σιαλογόνους αδένες, με συνέπεια μειωμένη παραγωγή σάλιου και έντονη ξηροστομία σε πολλές περιπτώσεις. “Το σάλιο παίζει σημαντικό ρόλο στη διατήρηση της στοματικής υγείας” αναφέρει ο Dr. D. Clem, πρόεδρος της Αμερικανικής Ακαδημίας Περιοδοντολογίας. “Με τη μειωμένη σιαλική ροή, μπορούμε να παρατηρήσουμε μία αύξηση στη συσσώρευση πλάκας και τη συχνότητα και τη βαρύτητα των περιοδοντικών νοσημάτων”.

Μέθοδοι ανακούφισης της ξηροστομίας

Τα άτομα με ξηροστομία θα πρέπει να πραγματοποιούν τακτικούς επανελέγχους για αξιολόγηση και θεραπεία. Θα πρέπει να προσκομίζουν μία αναλυτική λίστα όλων των φαρμάκων που λαμβάνουν και οι οδοντίατροι θα πρέπει να εξετάζουν αυτές τις πληροφορίες σε κάθε συνεδρία για να βεβαιωθούν

Εν Συντομία

← DT σελίδα 1

νιατρικού αμαλγάματος είναι αδιαμφισβήτητη. Αναμένεται πως σημαντική ποσότητα του υδραργύρου που προέρχεται από οδοντικές εμφράξεις, που υπολογίζεται σε πάνω από 1000 τόνους για ολόκληρη την ΕΕ, θα καταλήξει τελικά στο περιβάλλον, δηλ. θα απελευθερωθεί στο έδαφος μέσω ταφής ή ακόμη και με άμεση εκπομπή στην ατμόσφαιρα έπειτα από αποτέφρωση, αν δε ληφθούν κατάλληλα μέτρα.

Σύμφωνα με πληροφορίες του DT Asia Pacific η Επιτροπή απένευσε πρόσφατα ένα συμβόλαιο σε ένα σύμβουλο για να διερευνήσει την παρούσα κατάσταση όσον αφορά την ποσότητα του υδραργύρου που χρησιμοποιείται στο οδοντιατρικό αμάλγαμα στην ΕΕ και να αναγνωρίσει μέτρα που θα μπορούσαν να μειώσουν την περιβαλλοντική του επίδραση.

Τα ευρήματα της μελέτης θα παρουσιαστούν και συζητηθούν σε ένα

συνέδριο στις Βρυξέλλες το Μάρτιο του 2012. Σύμφωνα με την Ευρωπαϊκή Επιτροπή, οι ενδιαφερόμενοι θα μπορούν να παρέχουν στοιχεία κατά τη διάρκεια του συνεδρίου και να εκφράσουν το ενδιαφέρον τους κατά τη συμμετοχή τους στο συνέδριο.

Η Επιτροπή θα λάβει υπόψη της τα αποτελέσματα της μελέτης, καθώς και σχετικές διεθνείς εξελίξεις, πριν προχωρήσει με δυνητικά μέτρα.

Υπό το βλέμμα του περιβαλλοντικού προγράμματος του ΟΗΕ, οι συζητήσεις για τη μείωση της χρήσης του υδραργύρου λαμβάνουν επίσης χώρα σε διεθνές επίπεδο. Οι διαπραγματεύσεις, στις οποίες η Επιτροπή αντιπροσωπεύει την ΕΕ, ξεκίνησαν το 2010 και θα ολοκληρωθούν το 2013. Το οδοντιατρικό αμάλγαμα αποτελεί ένα από τα προϊόντα των οποίων η χρήση θα υποβληθεί σε περιοριστικές ρυθμίσεις.

Αναδημοσίευση από το περιοδικό DTI Asia Pacific Edition, Vol.9-No.6

← DT σελίδα 2

Αυτό απαιτεί αρχικά κάποια τροποποίηση, αλλά μπορεί να βελτιώσει σημαντικά την αποτελεσματικότητα.

Επίσης, δώστε προσοχή στα ήπια μηνύματα που στέλνουν οι υπάλληλοι στους ασθενείς, συγκεκριμένα, το χαμόγελό τους. Αν ο βοηθός σας μπορεί να χαμογελάσει με αυτοπεποίθηση και να πει στον ασθενή πως ο γιατρός είναι ο καλύτερος, αυτό επιδρά πολύ θετικά για την προώθηση της θεραπείας. Επίσης, το μέλος του προσωπικού θα αισθάνεται καλά που εργάζεται στο ιατρείο σας. Το σημαντικότερο είναι να διευκολύνετε τους ασθενείς σας να αναζητούν την θεραπεία. Συμπαθούν εσάς και την ομάδα σας. Εμπιστεύονται τις προτάσεις σας, αλλά προβληματίζονται για την τιμή. Παρέχετε επιλογές

χρηματοδότησης. Προσφέρετε έκπτωση 10% αν πληρώσουν τοις μετρητοίς. Προσφέρετε έκπτωση 5% για πληρωμή με πιστωτική κάρτα.

Παρέχετε την επιλογή εξωτερικής χρηματοδότησης επίσης. Τέλος, μην εξαφανίζεστε για έξι μήνες. Στέλνετε κάρτες γενεθλίων, άρθρα, μαγνητάκια, ηλεκτρονικά σημειώματα, κλπ.

Αναδημοσίευση από το περιοδικό DTI USA Edition, 8-9/2011

→ DT σελίδα 5

← DT σελίδα 4

πως δεν υπάρχουν αλλαγές.

“Σε ορισμένες περιπτώσεις, μπορεί να χορηγηθεί ένα διαφορετικό φάρμακο ή να τροποποιηθεί η δόση για ανακούφιση των συμπτωμάτων της ξηροστομίας” αναφέρει ο T. Menighan, αντιπρόεδρος και διευθυντής της Αμερικανικής Ομοσπονδίας Φαρμακοποιών. Οι ασθενείς θα πρέπει να συζητούν με το φαρμακοποιό τους αν έχουν κάποια ερωτήματα σχετικά με τα φάρμακά τους. Η αυξημένη πρόσληψη υγρών, η μάσηση τσίκλας χωρίς ζάχαρη, η αυξημένη κατανάλωση νερού ή απομύζηση τεμαχίων πάγου μπορεί να ανακουφίσουν τα συμπτώματα της ξηροστομίας. Η μειωμένη κατανάλωση αλκοόλ, καφεΐνης και ανθρακούχων αναψυκτικών μπορεί επίσης να βοηθήσει τους συγκεκριμένους ασθενείς. Οι οδοντίατροι μπορεί να προτείνουν τη χρήση υποκατάστατων σάλιου ή συσκευών εφύγγρασης του στόματος και οι φαρμακοποιοί αποτελούν μία ακόμη πηγή πληροφοριών για προϊόντα που βοηθούν στην αντιμετώπιση της ξηροστομίας.

Σχετικά με τον Αμερικανικό Οδοντιατρικό Σύλλογο (ADA)

Ο μη κερδοσκοπικός αυτός σύλλογος αποτελεί το μεγαλύτερο οδοντιατρικό οργανισμό στις ΗΠΑ κι εκπροσωπεί περισσότερα από 156000 μέλη. Αποτελεί την κύρια πηγή πληροφοριών για τη στοματική υγεία και την Οδοντιατρική από το 1859. Τα εξαιρετικά εργαστήρια του συλλόγου αναπτύσσουν και δοκιμάζουν οδοντιατρικά προϊόντα και υλικά που έχουν εξελίξει την οδοντιατρική θεραπεία και έχουν κάνει την εμπειρία του ασθενή πιο θετική. Η έγκριση της ADA αποτελεί εδώ και χρόνια έναν πολύτιμο κι αξιόπιστο οδηγό για οδοντιατρικά προϊόντα. Το μηνιαίο περιοδικό JADA αποτελεί έντυπη έκδοση του συλλόγου και το περιοδικό με τους περισσότερους αναγνώστες στην Οδοντιατρική.

Σχετικά με την Ακαδημία Γενικής Οδοντιατρικής

Η συγκεκριμένη Ακαδημία αποτελεί έναν επαγγελματικό οργανισμό με περισσότερους από 37000 οδοντίατρος που ασχολούνται με την εξέλιξη του οδοντιατρικού επαγγέλματος μέσω συνεχιζόμενης εκπαίδευσης για καλύτερη εξυπηρέτηση του κοινού. Ιδρύθηκε το 1952 κι αποτελεί το δεύτερο μεγαλύτερο οδοντιατρικό οργανισμό στις ΗΠΑ

και το μοναδικό που εκπροσωπεί αποκλειστικά τις ανάγκες των γενικών οδοντιάτρων. Περισσότεροι από 772000 άνθρωποι στις ΗΠΑ απασχολούνται άμεσα στον οδοντιατρικό τομέα. Ένας γενικός οδοντίατρος ασχολείται με την θεραπεία ασθενών όλων των ηλικιών και ευθύνεται για τη διάγνωση, την θεραπεία, τη διαχείριση και το συνολικό συντονισμό των υπηρεσιών που σχετίζονται με τις ανάγκες της συνολικής υγείας των ασθενών.

Σχετικά με την Αμερικανική Ακαδημία Περιοδοντολογίας

Αποτελεί τον επαγγελματικό οργανισμό των περιοδοντολόγων-ειδικών στην πρόληψη, τη διάγνωση και την θεραπεία νοσημάτων που προσβάλλουν τα ούλα και τους περιοδοντικούς ιστούς των δοντιών και την τοποθέτηση των οδοντικών εμφυτευμάτων.

Οι περιοδοντολόγοι ασχο-

λούνται επίσης με την θεραπεία στοματικής φλεγμονής. Λαμβάνουν τρία επιπλέον έτη εξειδικευμένης εκπαίδευσης μετά την Οδοντιατρική Σχολή και αποτελούν μία από τις 9 ειδικότητες που αναγνωρίζονται από την ADA.

Σχετικά με τον Αμερικανικό Φαρμακευτικό Σύλλογο

Ιδρύθηκε το 1852 κι εκ-

προσωπεί περισσότερους από 62000 φαρμακοποιούς, φαρμακολόγους, τεχνικούς φαρμάκων και όσων ασχολούνται με το επάγγελμα.

Βοηθά όλους τους φαρμακοποιούς στη βελτίωση της χρήσης των φαρμάκων και την εξέλιξη της φροντίδας των ασθενών κι αποτελεί το μεγαλύτερο οργανισμό φαρμακοποιών στις ΗΠΑ.

Αναδημοσίευση από το περιοδικό DTI USA Edition, 8-9/2011

“Είμαι σίγουρη για την ομοιότητα του GrandioSO με το φυσικό δόντι!”

Dr. H. Gräber

Εκμεταλλευτείτε τις τρέχουσες προσφορές!*

ΤΟΣΟ ΟΜΟΙΟ ΜΕ ΤΟ ΔΟΝΤΙ

Στο σύνολο των φυσικών ιδιοτήτων του, το Grandio®SO είναι το εμφρακτικό υλικό το οποίο παγκοσμίως, μοιάζει περισσότερο στο δόντι**. Τα πλεονεκτήματα που θα κερδίσετε είναι: μακράς διάρκειας, αξιόπιστες αποκαταστάσεις και κυρίως ικανοποιημένους ασθενείς.

- Κάλυψη υψηλών απαιτήσεων, γενικής χρήσης σε πρόσθιες & οπίσθιες περιοχές
- Φυσική αδιαφάνεια για αποτελέσματα όμοια με του δοντιού - χρήση μίας μόνο απόχρωσης
- Έξυπνο σύστημα αποχρώσεων με νέα χρώματα καλής αισθητικής: ^{VC}A3.25 και ^{VC}A5
- Απαλή σύσταση, υψηλή σταθερότητα φωτεινότητας, απλή στίλβωση εντυπωσιακής λάμψης

* Βρείτε όλες τις τρέχουσες προσφορές στο www.voco.com
** Ζητήστε ελεύθερα τα επιστημονικά ενημερωτικά φυλλάδια.

Ματίνα Αντωνοπούλου
τηλ: 210 6854246 / κιν: 6974840529
e.mail: m.antonopoulou@voco.com

GrandioSO

Επιλογή χρώματος για έμμεσες αποκαταστάσεις με ένα εξωτερικό εργαστήριο

B. F. McArdle, DMD

Ιδανικά, η επιλογή χρώματος για έμμεσες αποκαταστάσεις θα γινόταν από τον οδοντοτεχνίτη στο ιατρείο. Ωστόσο, σύμφωνα με πρόσφατες μελέτες λιγότερο από το 3% των οδοντιάτρων στις ΗΠΑ διαθέτουν οδοντοτεχνικό εργαστήριο μέσα στο ιατρείο.

Αυτή η πραγματικότητα ορίζει πως η συντριπτική πλειοψηφία άνω των 40 εκατομμυρίων έμμεσων αποκαταστάσεων που τοποθετούνται κάθε χρόνο στις ΗΠΑ κατασκευάζονται σε εξωτερικά εργαστήρια και η επιλογή του χρώματος αποτελεί μία πρόκληση για τον οδοντίατρο σε αυτές τις περιπτώσεις.

Υπάρχουν 4 περιοχές κλειδιά που εμπλέκονται με την ακριβή χρωματική επιλογή για μία έμμεση αποκατάσταση: η ποιότητα της κλινικής παρασκευής, το χρησιμοποιούμενο επανορθωτικό υλικό, η δεξιοτέτα του οδοντοτεχνίτη και η ποιότητα των κλινικών καταγραφών.

Σε αυτό το άρθρο θα διερευνηθεί η τελευταία παράμετρος καθώς συχνά είναι η πιο απαιτητική.

Χρώμα

Τι είναι η επιλογή του χρώματος; Η επιλογή του χρώματος αφορά το χρώμα της αποκατάστασης και μία ανασκόπηση του χρωματικού συστήματος Munsell θα ήταν μία καλή αρχή. Το χρώμα περιγράφεται ως η ενέργεια του ορατού φωτός (σε διάφορα μήκη κύματος) που ανακλάται από μία επιφάνεια όπως εκφράζεται στα στοιχεία αυτού του συστήματος: απόχρωση, κορεσμός και ένταση.

Η ένταση είναι ο όρος που εκφράζει τη λέξη

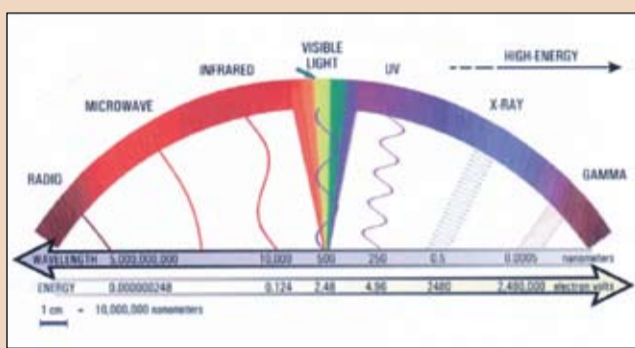
"χρώμα" στην καθομιλουμένη και αφορά τα συγκεκριμένα μήκη κύματος (που εκφράζονται σε νανόμετρα) στα οποία το φως ανακλάται ορατά. Το ορατό φάσμα φωτεινής ενέργειας κυμαίνεται μεταξύ 580 και 750 νανόμετρων (Nm). Οι αποχρώσεις των φυσικών δοντιών κυμαίνονται μεταξύ 575-585 nm (ΕΙΚ. 1).

Ο κορεσμός αφορά το βάθος ή την ένταση της απόχρωσης. Όσο υψηλότερος είναι ο κορεσμός, τόσο εντονότερη είναι η απόχρωση (χρώμα), ενώ ένας χαμηλός κορεσμός οδηγεί σε πιο απαλό χρώμα (ΕΙΚ. 2).

Η ένταση είναι η συγκέντρωση γκριζού ή μαύρου στην απόχρωση και σχετίζεται άμεσα με την ποσότητα φωτεινής ενέργειας που αντανακλά ένα αντικείμενο (ΕΙΚ. 3).

Οι ασθενείς είναι πολύ πιο ευαίσθητοι στην παράμετρο της έντασης σύμφωνα με το σύστημα Munsell αντί για την απόχρωση και τον κορεσμό όσον αφορά την αντίληψη του χρώματος μίας αποκατάστασης. Επομένως, είναι σημαντικό να ταιριάζουμε την ένταση παρακείμενων δοντιών κατά την επιλογή χρώματος μίας έμμεσης αποκατάστασης καθώς έχει τη μεγαλύτερη σημασία για την αποδοχή της από τον ασθενή.

Με άλλα λόγια, ενώ ο προσθετολόγος έχει κάποια περιθώρια όσον αφορά την απόχρωση και τον κορεσμό στην πορσελάνη, θα πρέπει να είναι ακριβής στην επιλογή της έντασης για τον ασθενή. Επομένως, κατά την επιλογή απόχρωσης για χρωματική εναρμόνιση με τις πλησιέστερες εναλλακτικές λύσεις, τα χρώματα A3.5 και B3 είναι συνήθως οι σίγουρες

Εικ. 1 Οι αποχρώσεις των φυσικών δοντιών κυμαίνονται στο ορατό φάσμα του φωτός με μήκη κύματος 575-585nm.

Εικ. 2 Μετρήσεις χρωματικού κορεσμού.

επιλογές (ΕΙΚ. 4), καθώς η τιμή της έντασής τους είναι σχεδόν ταυτόσημη.

Για παράδειγμα, όταν κοιτάζουμε ένα κλασικό χρωματικό οδηγό της Vita, διαχωρίζεται σε 4 τμήματα που συνοδεύονται από διαφορετικά γράμματα (A-D). Κάθε τμήμα χωρίζεται επίσης από αριθμούς (1-4). Το γράμμα προσδιορίζει διαφορετικές αποχρώσεις, ενώ οι αριθμοί αφορούν διαφορετικό βαθμό κορεσμού και έντασης.

Η μεγάλη πλειοψηφία των ανθρώπων αντιλαμβάνονται αυτές τις αλλαγές κυρίως όσον αφορά την ένταση και σε μικρότερο βαθμό όσον αφορά τον κορεσμό. Όσοι δεν μπορούν να αντιληφθούν κάποια σημαντική διαφορά μεταξύ των γραμμάτων του οδηγού σίγουρα δεν θα μπορούν να κάνουν και κάποια διάκριση μεταξύ των αριθμών.

Ως ένα ακόμη παράδειγμα, σκεφτείτε τη στεφάνη που φαίνεται στον 23 (ΕΙΚ. 5,6). Ο συγκεκριμένος ασθενής που ήταν πάντα αρκετά δύσπιστος

θεωρούσε αυτήν τη στεφάνη άριστη κατά την τοποθέτηση. Προφανώς, αυτό δεν ισχύει. Εξετάζοντας τη φωτογραφία στην Εικ. 5 για μία παρουσίαση Powerpoint, την άλλαξα τυχαία με την εικόνα που φαίνεται στην Εικ. 6.

Η αιτία της διαφορετικής αντίληψης της ίδιας αποκατάστασης ήταν πως ο ασθενής δεν μπορούσε να διακρίνει διαφορές στον κορεσμό και την απόχρωση. Αφού η ένταση της στεφάνης και του παρακείμενου 22 ήταν παρόμοιες, ο ασθενής δεν παρατηρούσε διαφορά κι έτσι η διαφορά απόχρωσης δε γινόταν αντιληπτή.

Η διαδικασία

Όταν αποφοίτησα από την Οδοντιατρική Σχολή το 1985 χρησιμοποιούνταν ακόμη απλοί χρωματικοί οδηγοί για την επιλογή του χρώματος της πορσελάνης. Ενώ αυτή η μέθοδος μπορεί σε σπάνιες περιπτώσεις να παρέχει ένα ακριβές αποτέλεσμα (ΕΙΚ. 7) στις περισσότερες περιπτώσεις

το αποτέλεσμα είναι απλά παραπλήσιο (ΕΙΚ. 8).

Σήμερα, με τα νέα επανορθωτικά υλικά και τα υψηλότερα ποσά που χρεώνονται για τις προσθετικές αποκαταστάσεις, αυτή η απαραιτή προέγγιση δεν αποτελεί πλέον τον κανόνα. Παρόλο που οι περισσότεροι οδοντίατροι είναι περισσότερο σκεπτικοί για το τελικό αποτέλεσμα από τους ασθενείς τους, αυτή η παλιά προσέγγιση δεν είναι πλέον αποδεκτή.

Τα πρώτα χρόνια αφού είχα αποφοιτήσει, έχοντας πραγματοποιήσει αρκετές επαναλήψεις αποκαταστάσεων λόγω χρωματικών διαφορών, άρχισαν να λαμβάνω πολλαπλά χρώματα για κάθε αποκατάσταση με το χρωματικό οδηγό της Vita. Ανακάλυψα πως ενώ μπορεί να πετύχαινα ένα ή δύο από τα τρία τμήματα (ουλικό, σώμα και κοπτική) σε ένα φυσικό δόντι σπάνια θα πετύχαινα και τα τρία.

Επιλέγοντας διαφορετικά χρώματα για τις 3 περιοχές ενός δοντιού, σπάνια επέλεγα το ίδιο χρώμα και για τις 3. Πλησιάζα όλο και περισσότερο σε μία σταθερή βάση για την επιλογή χρώματος, αλλά υπήρχε πάντα περιθώριο βελτίωσης (ΕΙΚ. 9). Θυμηθείτε πως αυτή η μέθοδος απαιτεί περισσότερο χρόνο ενδοστοματικά και μπορεί να αφυδατωθούν τα δόντια, διαταράσσοντας την επιλογή του χρώματος. Τα δόντια θα πρέπει πάντα να είναι βρεγμένα με σάλιο κατά την επιλογή χρώματος.

Όχι πολύ αργότερα διάβασα ένα άρθρο από τον Dr. A. Pensler που με έκανε να σκεφτώ άλλους παράγοντες που εμπλέκονται στην επιλογή χρώματος όπως ο φωτισμός και το υπόβαθρο. Το κραγιόν

και το έντονο makeup θα πρέπει να αφαιρούνται πριν την τοποθέτηση χρωματικών οδηγών, ενώ τα ρούχα με έντονα χρώματα θα πρέπει να καλύπτονται με μία ποδιά. Το ανοικτό μπλε λειτουργεί καλύτερα για αυτό το σκοπό καθώς η έντασή του είναι σχετικά ουδέτερη, ο κορεσμός του δε δυσκολεύει την αξιολόγησή σας και η απόχρωσή του δεν εμπίπτει στα μήκη κύματος του ορατού φωτός που ανακλώνται από την αδαμαντίνη ή την οστεΐνη.

Οι αποχρώσεις των φυσικών δοντιών είναι κόκκινο καφέ (A χρώματα), κόκκινο κίτρινο (B χρώματα), γκριζό (C χρώματα) και κόκκινο γκριζό (D χρώματα), που ισοδυναμούν με τα μήκη κύματος που προαναφέρθηκαν. Τα διορθωμένα φθορίζοντα φώτα είναι επίσης σημαντικά για τη μέθοδο χρωματικής επιλογής τριών χρωμάτων. Η επίδρασή τους στην επιλογή χρώματος είναι καθοριστικής σημασίας.

Επιλέγοντας διαφορετικά χρώματα για τις 3 περιοχές ενός δοντιού, σπάνια επέλεγα το ίδιο χρώμα και για τις 3. Πλησιάζα όλο και περισσότερο σε μία σταθερή βάση για την επιλογή χρώματος, αλλά υπήρχε πάντα περιθώριο βελτίωσης (ΕΙΚ. 9). Θυμηθείτε πως αυτή η μέθοδος απαιτεί περισσότερο χρόνο ενδοστοματικά και μπορεί να αφυδατωθούν τα δόντια, διαταράσσοντας την επιλογή του χρώματος. Τα δόντια θα πρέπει πάντα να είναι βρεγμένα με σάλιο κατά την επιλογή χρώματος.

Χαρτογράφηση χρώματος

Ένα άλλο σημαντικό σημείο από το άρθρο του Pensler ήταν η χρήση της χρωματικής χαρτογράφησης στο εργαστήριο (ΕΙΚ. 10). Αντί ο οδοντοτεχνίτης να μαντεύει την ακριβή εντόπιση των τριών διαφορετικών χρωματικών περιοχών, τις σημειώνω σε χαρτί με ένα χρωματικό οδηγό με απεικόνιση των προσθίων δοντιών που περιλαμβάνονται στις οδηγίες.

Τα ασυνήθη χαρακτηριστικά που θα προσδίδουν περαιτέρω ζωντάνια στην αποκατάσταση σημειώνονται επίσης σε χαρτί. Αυτές οι λεπτομέρειες οδήγησαν σε βελτιωμένα

← DT σελίδα 6

Εικ. 3 Η ένταση υποδεικνύει το βαθμό σκοτεινότητας στο χρώμα.

Εικ. 4 Διαφορετικά χρώματα γίνονται αντιληπτά ως όμοια κυρίως με βάση την ένταση.

Εικ. 5 Η απόχρωση των 22 και της στεφάνης στον 23 είναι προφανώς διαφορετικές.

Εικ. 6 Η χρωματική τους ένταση, όπως φαίνεται σε κλίμακα τον γκριζόν βρίσκονται πολύ κοντά μεταξύ τους.

Εικ. 7 Ένας χρωματικός οδηγός σπάνια θα αποτελεί έναν ακριβή χρωματικό οδηγό.

Εικ. 8 Πολύ συχνότερα ένας απλός χρωματικός οδηγός οδηγεί σε αυτόν τον τύπο αποτελέσματος.

Εικ. 9 Η χρησιμοποίηση διαφορετικών χρωματικών οδηγών για τις διαφορετικές περιοχές ενός δοντιού παρέχει έναν καλύτερο χρωματικό συνδυασμό.

αποτελέσματα (Εικ. 11).

Ψηφιακές εικόνες

Η επόμενη εξέλιξη στην επιλογή χρώματος στο ιατρείο μου ήταν η λήψη ψηφιακών εικόνων των χρωματικών οδηγιών επάνω στο φραγμό.

Με αυτόν τον τρόπο, οποιαδήποτε απόκλιση μπορεί να ρυθμιστεί με σύγκριση του χρωματικού οδηγού με το φυσικό δόντι στο στόμα μέσω των εικόνων.

Οποιαδήποτε ασυνήθιστα χαρακτηριστικά φαίνονται επίσης στις εικόνες, διευκολύνοντας τον οδοντοτεχνίτη να τις αναπαραστήσει στην τελική αποκατάσταση. Ως αποτέλεσμα, χρησιμοποιώ τις ψηφιακές φωτογραφίες.

Με αυτό το επόμενο στάδιο στη διαδικασία επιλογής χρώματος πέτυχα σημαντικά καλύτερα αποτελέσματα και γνώριζαν πως δεν θα μπορούσα να μη χρησιμοποιήσω ξανά τις ψηφιακές εικόνες (Εικ. 12). Ο μοναδικός μου προβληματισμός ήταν πως με το συγκεκριμένο σύστημα υπήρχε κάποια ασυνέπεια αποτελεσμάτων (Εικ. 13).

Εξοπλισμός χαρτογράφησης χρώματος

Τώρα που μπορώ να πετύχω σχεδόν άριστα αποτελέσματα, επιθυμώ να το κάνω με πιο προβλέψιμο τρόπο. Συζήτησα με τον οδοντοτεχνίτη και μου ανέφερε πως είχε δοκιμάσει διαφορετικούς εξοπλισμούς για χρωματική χαρτογράφηση από διάφορες εταιρείες και κατέληξε στο Shade-Vision, επειδή είναι ο πιο αποτελεσματικός συνδυασμός φιλικής χρήσης και ακρίβειας.

Επειδή συνεργαζόμαστε με επιτυχία για πολλά χρόνια, αποφάσισα να αγοράσω μία συσκευή ShadeVision (Εικ. 14) και ξεκίνησα να τη χρησιμοποιώ μαζί με χρωματικό οδηγό και ψηφιακές εικόνες. Σύντομα ανακάλυψα πως αυτή η τεχνολογία βελτίωσε τη διαδικασία επιλογής χρώματος εξαλείφοντας ορισμένες από τις δυσκολίες που αντιμετώπιζα προηγουμένως. Ουσιαστικά, πρόκειται για έναν αναλυτή χρώματος που παράγει τη δική του

διορθωμένη πηγή φωτός και λαμβάνει μία εικόνα του φυσικού δοντιού που θέλουμε να επιλέξουμε για το χρώμα. Επομένως, ο φωτισμός του χώρου δεν παίζει σημαντικό ρόλο. Ένας κώνος αναρτημένος στη συσκευή που εστιάζει την ακτίνα του φωτός τοποθετείται στο δόντι και στη συνέχεια λαμβάνεται μία μέτρηση. Ο κώνος λειτουργεί, επίσης, ως φραγμός για ανάκλαση του περιβάλλοντος φωτισμού κι έτσι το χρώμα των ρούχων και το makeup δεν παίζουν κάποιο ρόλο.

Η συσκευή τοποθετείται στη συνέχεια στη βάση της, που συνδέεται με θύρα USB με τον υπολογιστή ώστε να αναλυθούν τα δεδομένα από το ειδικό λογισμικό της συσκευής.

Ακολουθεί η δημιουργία ενός αρχείου που μπορεί να αποσταλεί ως email στο εργαστήριο.

Αυτό το αρχείο περιέχει πληροφορίες όπως η σχετική απόχρωση και τα όρια χαρτογράφησης μαζί με τις σχετικές παραμέτρους των άλλων παραγόντων του συστήματος Munsell καθώς σχετίζονται με τα διαφορετικά τμήματα της πορσελάνης της τελικής αποκατάστασης ή της προσωρινής ακρυλικής αποκατάστασης (Εικ. 15, 16). Χρησιμοποιώ επίσης τη μέση απόχρωση που δίνεται από την ανάλυση του χρώματος του ακρυλικού για τις προσωρινές αποκαταστάσεις. Η μαθησιακή καμπύλη του συστήματος ShadeVision όσον

αφορά τη γωνίωση του κώνου προς το δόντι που θα μετρηθεί ολοκληρώνεται μετά από λίγες μετρήσεις. Μόλις εξοικειώθηκα με τη χρήση της συσκευής η διαδικασία επιλογής χρώματος στο ιατρείο μου βελτιστοποιήθηκε (Εικ. 17). Το εργαστήριο εκτιμά επίσης τη λήψη χρωματικών πληροφοριών με αυτόν τον τρόπο σε σχέση με άλλα μέσα.

Άλλοι προβληματισμοί

Το μόνο σημείο στην επιλογή χρώματος που παρέμενε προς αντιμετώπιση ήταν η επιφανειακή υφή. Η επιφανειακή υφή επιδρά σημαντικά στις χρωματικές παραμέτρους επειδή αλλάζει η μορφή ανάκλασης του

φωτός. Αυτό είναι εμφανές σε στεγνό πεδίο (Εικ. 18), αλλά μπορεί να είναι πιο αδιόρατο σε συνθήκες υγρασίας. Η συνέχεια των φυσικών δοντιών επηρεάζει την αντίληψη του χρώματός τους και αν αυτή η υφή δεν υπάρχει στην τελική αποκατάσταση, μπορεί να υπάρχει διαφορά.

Ανακάλυψα, ωστόσο, πως τόσο τα παρακείμενα δόντια του εκμαγείου εργασίας όσο και το σύστημα ShadeVision μπορεί να είναι αναξιόπιστα για την επικοινωνία της επιφανειακής υφής στο εργαστήριο. Η πραγματική εικόνα που δημιουργείται από το ShadeVision είναι περίπου ίση με ανάλυση

→ DT σελίδα 8

RECIPROC®
one file endo

Ενδοδοντική θεραπεία με μόνο ένα εργαλείο

Αριστεία μέσω απλότητας

- Λιγότερα κλινικά βήματα ▶ ένα εργαλείο προετοιμάζει το ριζικό σωλήνα σε μεγαλύτερη κωνικότητα
- Ασφαλής χρήση ▶ προετοιμασία ακόμα και ιδιαίτερα στενών και κεκαμμένων ριζικών σωλήνων
- Άνεση λόγω μίας χρήσης ▶ δεν απαιτείται καθαρισμός και αποστείρωση εργαλείων

Περισσότερες πληροφορίες για το σύστημα RECIPROC στην ηλεκτρονική διεύθυνση

▶ www.RECIPROC.com

▶ www.faratzzi.gr

NDNewDent Ε.Π.Ε.

ΟΔΟΝΤΙΑΤΡΙΚΑ - ΟΔΟΝΤΟΤΕΧΝΙΚΑ

Εγνατία 88, 546 23 Θεσσαλονίκη
Τηλ.: (2310) 270 550, 270 850
Fax: (2310) 270 850 e-mail: newdent@otenet.gr

ΜΩΡΙΣ ΦΑΡΑΤΖΗ Α.Ε.

ΑΠΟ ΤΟ 1894

ΟΔΟΝΤΙΑΤΡΙΚΑ - ΟΔΟΝΤΟΤΕΧΝΙΚΑ

Φειδιππίδου 43, 115 27 Αθήνα
Τηλ.: 210 7489 031, Fax: 210 7489 032
E-mail: info@faratzzi.gr Web: www.faratzzi.gr

Για συμμετοχή σε πρακτικά και θεωρητικά σεμινάρια:
Τηλ επικ.: 210 7489031 email: info@faratzzi.gr

← DT σελίδα 7

Εικ. 10 Ένα έγγραφο για την καταγραφή των χρωματικών πληροφοριών.

ικ. 11 Η συμπληρωματική χρωματική χαρτογράφηση μαζί με τον περιβάλλοντα φωτισμό και τον έλεγχο του χρώματος του υπόβαθρου οδηγούν σε περαιτέρω βελτίωση της επιλογής χρώματος.

2 Megapixel ανάλυσης σε ψηφιακή κάμερα. Αυτός ο

Εικ. 12 Η ψηφιακή απεικόνιση διευκολύνει τις βελτιώσεις που είναι ακόμη πιο δραματικές, αλλά δεν είναι πάντα προβλέψιμες σε σταθερή βάση.

Εικ. 13 Ωστόσο, αυτές οι βελτιώσεις δεν πραγματοποιούνται πάντα σε σταθερή βάση.

βαθμός ακρίβειας, παρόλο που επαρκεί για τις χρωματικές πληροφορίες, δεν επαρκεί για την απεικόνιση της επιφανειακής υφής και των απαραίτητων μοναδικών χαρακτηριστικών

για σωστή αναπαράστασή τους στην τελική αποκατάσταση.

Σχεδόν δύο χρόνια αφότου ξεκίνησα να χρησιμοποιώ το σύστημα ShadeVision στο ιατρείο μου άκουσα έναν ομιλητή που το χρησιμοποιούσε, αλλά πρότεινε το συνδυασμό του με ψηφιακή φωτογραφία. Πίστευε πως ορισμένες λεπτομέρειες, όπως η επιφανειακή υφή και ειδικά ασυνήθιστα χαρακτηριστικά θα μεταφέρονταν καλύτερα στο εργαστήριο με την ψηφιακή φωτογραφία. Στην πράξη, το σύστημα ShadeVision επιτρέπει την εισαγωγή ψηφιακών φωτογραφιών στις εργασίες που στέλνονται στο εργαστήριο. Σχετικά με το ίδιο ζήτημα, η χρήση ενός ασημέ-

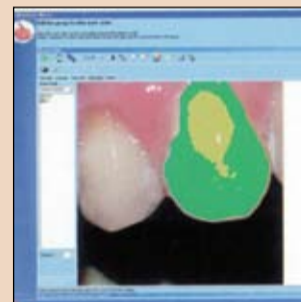
νιου μαρκαδόρου από το εργαστήριο για κάλυψη των χειλικών επιφανειών των όμορων δοντιών στο εκμαγείο θα βοηθήσει τον οδοντοτεχνίτη να αντιληφθεί την επιφανειακή υφή που θα πρέπει να προσομοιωθεί στην τελική αποκατάσταση. Παρόλο που δεν αποτελεί μέρος της επιλογής χρώματος, ο σπαλισμός (η οπτική ιδιότητα διάχυσης των μικρότερων μηκών κύματος του ορατού φωτός που εμφανίζουν τα φυσικά δόντια) και η ημιδιαφάνεια (δημιουργία της εμφάνισης της διάχυσης του φωτός μέσω της αδαμαντίνης στα κεραμικά υλικά) αποτελούν επίσης σημαντικούς παράγοντες για τη δημιουργία αισθητικών αποκαταστάσεων πορσελάνης. Βεβαιωθείτε

Εικ. 14 Οι συσκευές ψηφιακής επιλογής χρώματος, όπως το σύστημα ShadeVision μπορούν να επιτύχουν αυτό το αποτέλεσμα με πιο προβλέψιμο τρόπο.

Εικ. 15 Το λογισμικό επιλογής χρώματος προσδίδει μία μέση απόχρωση από τη μέτρηση που είναι χρήσιμη για την επιλογή του χρώματος για προσωρινές αποκαταστάσεις που κατασκευάζονται στο ιατρείο.

Εικ. 16 Η ακριβής μετάβαση των διαφορετικών χρωμάτων πορσελάνης από περιοχική σε περιοχική της αποκατάστασης είναι δυνατή με ακριβή χρωματική χαρτογράφηση.

Εικ. 17 Η χρήση ψηφιακού χρωματικού συνδυασμού μπορεί να οδηγήσει σε σχεδόν άριστα αποτελέσματα.

Εικ. 18 Η ποικιλομορφία σε επιφανειακή υφή αντανακλά το φως διαφορετικά.

Εικ. 19, 20 Συμπληρωματική χρήση της ψηφιακής φωτογραφίας για σύλληψη ασυνήθιστων χαρακτηριστικών και επιφανειακών ανατομικών σημείων αποτελεί το τελευταίο κομμάτι της διαδικασίας επιλογής χρώματος.

τήματα συμβάλλουν στη συνολική πραγμάτωση του επιθυμητού χρώματος, συχνά αποτελούν μικρότερη πρόκληση από τη μεταφορά σωστών πληροφοριών όσον αφορά το χρώμα.

Η εκπαίδευσή μου σε αυτό το ζήτημα ήταν ανεπαρκής στο πανεπιστήμιο και πιστεύω πως πολλοί συναδέλφοί μου αισθάνονται το ίδιο. Η επαγγελματική μου εξέλιξη σε αυτόν τον τομέα πραγματοποιήθηκε με συζητήσεις με συναδέλφους, τις προτάσεις του εργαστηρίου, τις γνώσεις από εμπορικούς αντιπροσώπους και πολλές δοκιμές.

Η διαδικασία με οδήγησε να πιστεύω πως δεν υπάρχει τίποτα καλύτερο από ένα εργαστήριο στο οδοντιατρείο όσον αφορά την τελειοποίηση της διαδικασίας επιλογής χρώματος.

Ωστόσο, στα χέρια του πιο δεξιότεχνη οδοντοτεχνίτη, τα καλύτερα υλικά μπορεί να δημιουργήσουν αψεγάδιαστα αποτελέσματα όταν η επιλογή χρώματος είναι σωστή. Στον πραγματικό κόσμο αυτός είναι και ο στόχος μας.

Συμπεράσματα

Περιληπτικά, η επιλογή χρώματος αποτελεί σχεδόν βέβαια την πιο σύνθετη πτυχή της κατασκευής έμμεσων αποκαταστάσεων. Ενώ πολλά άλλα ζη-

Αναδημοσίευση από το περιοδικό
DTI USA Edition, 8-9/2011

Διήμερο Σεμινάριο Κρανιογναθικών Διαταραχών και Σύγκλησις

Νέα Ημερομηνία

Αθήνα, 17-18 Νοεμβρίου 2012

Ίλεια Ρούσσου

Προσθετόλογος με Εξειδίκευση στον Γναθοπροσωπικό Πόνο
Λέκτορας Προσθητικής ΕΚΠΑ

Η ισορροπία του στοματογναθικού συστήματος και η ακριβής λειτουργία του έχει πολύ μεγάλη σημασία και στην καθημερινή κλινική πράξη, τόσο σε μικρές αποκαταστάσεις, όπως εμφράξεις, αλλά και πολύ περισσότερο στις μεγάλες προσθητικές αποκαταστάσεις που αφορούν την μία ή και τις δύο γνάθους.

Αν έχει συμβεί στην καθημερινή σας κλινική πράξη:

- Να προβληματιστείτε από το clicking ασθενή;
- Να κατασκευάσετε νάρθηκα και τα συμπτώματα του ασθενή να μην θεραπεύονται;
- Να πραγματοποιήσετε εμφράξεις και ο ασθενής να επιστρέφει με πόνο στο πρόσωπο;
- Να πραγματοποιήσετε εξαγωγή και ο ασθενής να επιστρέφει με μειωμένη διάνοιξη;
- Να μην μπορείτε να προσδιορίσετε "πού κλίνει" ο ασθενής;
- Να παραδώσετε μεγάλες προσθητικές αποκαταστάσεις και ο ασθενής να επιστρέφει με αλληλωμένη σύγκληση;
- Να παραπονείται ασθενής για έντονο πονόδοντο χωρίς κανένα κλινικό σημείο που να δικαιολογεί τον πόνο;

Στο σεμινάριο αυτό θα δοθούν απαντήσεις σε όλους τους παραπάνω προβληματισμούς.

Στα πρακτικά σεμινάρια οι συμμετέχοντες θα εξοικειωθούν την χρήση και ρύθμιση ημιπροσαρμοζόμενου αρθρωτήρα, καθώς και την χρήση προσωπικού τόξου. Θα μάθουν την καταγραφή της κεντρικής σχέσης και την ανάρτηση στον αρθρωτήρα. Θα διδαχτούν την κατασκευή νάρθηκα σταθεροποίησης. Τέλος θα γίνει ειδικό πρακτικό σεμινάριο για την εκμάθηση του εκλεκτικού τροχισμού.

Για πληροφορίες - εγγραφές:

Τηλ.: 210 222 2637, 210 213 2084 e-mail: info@omnipress.gr, info@omnicongresses.gr web: www.omnicongresses.gr, www.omnipress.gr

ΠΡΟΣΦΟΡΑ

ΤΙΜΗ: 8.500€ (+ Φ.Π.Α)

ΤΩΡΑ 5.500€ (+ Φ.Π.Α)

- **AIROTOR fiber Optic:** με Chip-Air, Chip-Water (χωρίς τη χειρολαβή)
- **MICRO MOTOR:** Bien Air Ελβετίας, Ηλεκτρικό 2.000-40.000rpm με Chip-Air και Chip-Water (χωρίς χειρολαβή)
- **ΥΠΕΡΗΧΟΣ:** WOODPECKER ηλεκτρικός με 4 ξέστρα
- **ΑΕΡΟΪΔΡΟΣΥΡΙΓΓΑ:** 3 λειτουργιών ανοξειδωτη.
- **ΠΟΔΟΧΕΙΡΙΣΤΗΡΙΟ:** πολλαπλών λειτουργιών, έδρας, προβολέα και unit.
- **ΠΡΟΒΟΛΕΑΣ:** σκιαλυτικός (27.000 Lux, 5.000 K).
- **ΕΔΡΑ:** 589 Ηλεκτρική με φαρδιά πλάτη, λειτουργία trendeleburg, ποδοχειριστήριο και 3 προγράμματα.
- Δεξί μπράτσο έδρας.
- **ΠΤΥΕΛΟΔΟΧΕΙΟ:** από Monobloc πορσελάνη, με δυνατότητα περιστροφής 180°, με παροχή ζεστού νερού στο ποτήρι.
- **ΑΝΑΡΡΟΦΗΣΗ:** Μόνο οι σωληνώσεις με φίλτρο DURR και δύο ρυθμιζόμενα άκρα.
- **ΧΕΙΡΙΣΤΗΡΙΟ ΙΑΤΡΟΥ:** με 14 Soft touch διακόπτες για τον έλεγχο του unit, του πτυελοδοχείου, του προβολέα και της έδρας.
- **ΧΕΙΡΙΣΤΗΡΙΟ ΒΟΗΘΟΥ:** με 9 Soft touch διακόπτες για τον έλεγχο του πτυελοδοχείου και της έδρας.
- ΔΙΑΦΑΝΟΣΚΟΠΕΙΟ
- Αυτόνομο σύστημα παροχής νερού και απολύμανσης (δοχείο) S.H.S
- **ΚΑΘΙΣΜΑ ΙΑΤΡΟΥ:** με μπράτσο

ΝΙΚ. ΣΑΡΜΑΣ Α.Ε.Β.Ε. 3^{ος} Σεπτεμβρίου 35, ΑΘΗΝΑ | Τηλ.: 210 5249261 | Fax: 210 5232537 | E-mail:sales@anthoshellas.gr

Θεσσαλονίκη: Βασίλης Καρακάστας, Σουμερνών 10 | Τηλ.: 2310 212121 Ηρακλείο Κρήτη: Στεφανουδάκης Λυκούργος, Μίνωος 32, Τηλ.: 2810 373137

Χανιά: Αναπαύσεως 7, Τηλ.: 28210 88884, Fax: 28210 88885 Άρτα: Αποστόλου Λάμπρος, Σύνταγμα Ευζώνων 20, Τηλ.: 26810 78410

Δράμα: Ιωάννης Ανδρεάδης, Εύξεινου Πόντου 40, Τηλ.: 25210 32124 Βόλος: Στάμος Τσιώλης, Κιν.: 6973 773523

Αλεξανδρούπολη: Μπουσιαβάρας Αποστόλης, Κιν.: 6973 370 210